

نظر کیوان کثیریان به عنوان یک منتقد راجع به انتخاب یک مستند به عنوان نماینده سینمای ایران در حالی که فیلم‌هایی که در لیست بودند جزو فیلم‌های پرمخاطب و پرچهره بودند، چیست؟

فیلم «در جستجوی فریده» را خیلی دوست دارم و قبلاً نیز در موردش نوشته‌ام و به نظرم فیلم خیلی خوبی است. می‌خواهم اظهار نظر را در مورد کیفیت فیلم و علاقه به فیلم جدا کنید. به عقیده من به هر حال در سال‌های اخیر کاری که انجام شد درباره معرفی فیلم به اسکار عموماً انتخاباتی بوده است کما این که در بدترین شرایط مثلاً فیلم «جدایی نادر از سیمین» در دوران آقای شمقدری انتخاب شد و رفت و اسکار را گرفت یعنی در بدترین شرایط هم انتخاب، انتخاب، انتخاب درستی بود. به نظرم می‌رسد که شانس فیلم در آکادمی اسکار همیشه مدنظر قرار می‌گرفت ممکن بود یک فیلم به لحاظ کیفی بالاتر بود، اما پخش کننده نداشت یا موضوعش به درد آن کشورها نمی‌خورد یک فیلم دیگری که این شرایط را بهتر داشت اسمش اعلام می‌شد چون شرایط آن طرف مهم هست و مثلاً ما که نمی‌خواهیم جایزه بهترین فیلم را به کسی بدهیم، الان قرار هست فیلمی را معرفی کنیم برای این که آکادمی اسکار آن را ببیند. طبیعی است که معرفی یک فیلم مستند آن هم در سالی که اوضاع فیلم سینمایی بد نبود کمی عجیب و غریب است. به هر حال یک فیلم مستند در میان فیلم‌هایی داستانی شانس زیادی ندارد. شاید بهتر بود دوستان تلاش می‌کردند «در جستجوی فریده» را در بخش فیلم مستند اسکار می‌فرستادند، این کار منطقی‌تر بود چون فیلم بسیار خوبی است اما این که در بخش فیلم داستانی است، فرصت را حرام کرد و موضوع عجیبی که وجود دارد این که چرا یک ماه زودتر این کار انجام شد؟ چون اگر به طور مثال «متری شیش و نیم» به ونیز می‌رفت، شاید در آن جا دیده می‌شد و جایزه می‌گرفت و این در نظر کمیته شاید تاثیر داشت. در بیست سال اخیر همیشه در اواخر شهریور تصمیم‌گیری می‌شد و این که به صورت عجله‌ای انتخاب در مرداد صورت می‌گیرد شک برانگیز می‌شود، ضمن این که ما در ونیز یک فیلم داریم شاید نظر کمیته را عوض می‌کرد و بعد از جشنواره ونیز فیلم‌های «قصر شیرین»، «متری شیش و نیم» و «در جستجوی فریده» نیز در کنار آن‌ها بود و باید بازتری می‌شد نگاه کرد. به نظرم کمی عجله‌ای شد و حالا باید دید این فیلم چقدر شانس موفقیت دارد.

با توجه به این که برای اسکار یک فیلم مستند انتخاب شد، آیا فکر می‌کنید که انتخاب مستند یک گام مثبت در راستای توجه به سینمای مستند بوده است؟ اسکار بخش مستند نیز دارد یعنی اگر ما می‌خواستیم به سینمای مستند توجه کنیم تلاش می‌کردیم «در جستجوی فریده» یا نظایر آن یا فیلم‌های کوتاهی که ما داریم و بعضی از آن‌ها خیلی مناسب هستند مانند فیلم آقای فهیمی به نام «کودکان ابری» و فیلم بعدی آقای جعفری تا پای اسکار رفتیم اما هیچ حمایتی نشدند. حمایت یعنی این که راهش را باز کنند تا به بخش مستندهای اسکار و فیلم‌های کوتاه اسکار راه باز کنند نه این که آن را میان فیلم‌های داستانی بفرستند. بله، درست است الان توجه کردیم اما آیا شانس دارد؟ البته امیدوارم داشته باشد و استثناها در اسکار همیشه اتفاق می‌افتد اما چرا حمایت درست نشد؟ چرا در بخش مستند اسکار نرفت؟ چرا از فیلم‌های کوتاه حمایت نکردیم که به بخش فیلم کوتاه راه پیدا کنند؟ پارسال فیلم آقای جعفری که تا پای اسکار رفت اما متأسفانه هیچ حمایتی نشد. من مشکلی با فیلم ندارم به هر حال این هم یک انتخاب است، البته به نظرم ایران سال‌ها شانس در اسکار نخواهد داشت، هر فیلمی که داشته باشد چون دو تا اسکار گرفته و فعلاً خوب خط ایران پر است. مسئله اینجاست که زود بر گزار شدنش در بیست سال گذشته بی سابقه و کمی عجیب بود. به هر حال آن شانس که فیلم می‌تواند داشته باشد را نادیده گرفتند.

K O U R O S H A T A E E

A M M A D H

کیوان کثیریان؛ منتقد سینما:

فیلم مستند در میان فیلم‌های داستانی شانس کمی دارد

N S H A B A N K A R E H

معیارهای هیات انتخاب برای فرستادن یک فیلم مستند به عنوان نماینده سینمای ایران به اسکار چه بوده است؟

اگر نگاهی به لیست هیات انتخاب و رزومه فعالیت دوستان بیندازید می‌دانید که هم از حضانت کافی و هم اعتبار و تجربه زیادی در عرصه بین‌المللی و همچنین معرفی فیلم به اسکار برخوردار بودند. فیلم‌ها از وجوه مختلفی بررسی شدند و به لیست ۱۰ اسمی رسید و بعد هم به انتخاب گزین «در جستجوی فریده» رسید. در آن جابجایی‌های خیلی جدی و کارشناسانه و معطوف به موضوع اتفاق افتاد که تمام وجوه بین‌المللی تازه‌ای که بتواند ایجاد کند، رویکردی که موضوع داشته، توجه و اقبال در عرصه بین‌المللی و امکاناتی که آن فیلم می‌تواند برای سینمای ایران به ارمغان بیاورد مورد بحث قرار گرفت و در نهایت از مباحث جدی و کارشناسانه رای گیری صورت گرفت و فیلم انتخاب شد.

چرا «در جستجوی فریده» که فیلمی مستند است را در برای بخش مستند اسکار در نظر نگرفتید و آن را برای بخش داستانی فیلم انتخاب کردید؟

اگر مقررات اسکار را مطالعه کنید هر کشوری فقط می‌تواند یک فیلم به عنوان نماینده خودش در بخش گزین‌های فیلم غیرانگلیسی زبان برای اسکار معرفی کند به همین دلیل تنها یک گزین از ایران برای آن بخش می‌تواند معرفی شود که در آن بخش این گزین با تغییراتی که در مقررات اسکار اتفاق افتاد می‌توانست در حقیقت شامل انیمیشن و مستند بلند نیز باشد.

دلیل تصمیم زودهنگام هیات انتخاب با توجه به این که در این سال‌های اخیر بی سابقه بود، چه بوده است؟

اتفاقی که سال‌های گذشته می‌افتاد این بود که با تعاملی که با کادر اسکار داشتیم همیشه مهلت را برای ما تمدید می‌کردند. امسال تغییر و تحولاتی در این بخش و کادر اسکار صورت گرفته و کسانی که آمده‌اند این فرصت را برای ما تمدید نکردند. با توجه به محدودیت زمانی که وجود داشت و فیلم باید تایید می‌شد. در سال‌های گذشته ما یک ایمیل می‌فرستادیم و آن‌ها اسامی را تایید می‌کردند و فرم امضا شده که اسکن شده بود را دریافت می‌کردند و تاییدیه را به ما می‌دادند. امسال یک فرایند طولانی دارد که باید قدم به قدم ثبت و تایید شود تا به مرحله بعدی برسد. ثبت انتخاب و معرفی هیات انتخاب نیز خیلی زمان بر بود و زمانی که داشتیم نیز محدود بود. با همکاری تنگاتنگ خانه سینما در یک برهه زمانی خیلی کوتاهی اسامی را معرفی کردیم و بعد از مدتی تاییدیه اسکار برای ما ارسال شد که ما بتوانیم هیات انتخاب را تشکیل دهیم و این گزین را انتخاب کنیم. این تغییر و تحولات امسال باعث شده بود که دست و بال ما برای آن که مهلت را تمدید کنیم بسته باشد.

C O L O R I S T :

P R O D U C E R

راند فریدزاده:

سخنگوی هیات انتخاب نماینده ایران برای معرفی به اسکار:

محدودیت زمانی برای انتخاب وجود داشت